

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्थः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

॥ श्रीभूस्तुतिः ॥

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āndavan* of *śrirāngam*

---

*This was typeset using LATEX and the **skt** font.

श्रीः

॥ श्रीभूस्तुतिः ॥

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्थायः कवितार्किके सरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

सङ्कल्प कल्प लतिकामवधिं क्षमायाः
स्वेच्छा वराह महिषीं सुलभानुकम्पाम्।
विश्वस्य मातरमकिंचन कामधेनुं
विश्वंभरामशरणः शरणं प्रपद्ये॥ १ ॥

त्वां व्याहृतिः प्रथमतः प्रणवः प्रियं ते
संवेदयत्यखिल मन्त्र गणस्तमेव।
इत्थं प्रतीत विभवामितरेष्विदार्नीं
स्तोतुं यथावदवने क इवार्हति त्वाम्॥ २ ॥

नित्यं हिताहित विपर्यय बद्धु भावे
त्वद्वीक्षणैक विनिवर्त्य बहु व्यपाये।
मुग्धाक्षरैरखिल धारिणि मोदमाना
मातः स्तनन्धय धियं मयि वर्तयेथाः॥ ३ ॥

सङ्कल्प किंकर चराचर चक्रवाकं
सर्वांतिशायिनमनन्त शयस्य पुंसः।
भूमानमात्म विभवैः पुनरुक्तयन्ती
वाचामभूमिरपि भूमिरसि त्वमेका॥ ४ ॥

वेदस्तृणावधि विहार परिच्छदं ते
विश्वं चराचरतया व्यतिभिद्यमानम्।
अम्ब त्वदाश्रिततया परिपोषयन्ती
विश्वंभरस्य दयिताऽसि तदेक नामा॥ ५ ॥

सर्वसहेत्यवनिरित्यचलेति मातः
विश्वंभरेति विपुलेति वसुन्धरेति।
अन्यानि चान्यविमुखान्यमिधान वृत्या
नामान्यमूनि कथयन्ति तवानुभावम्॥ ६ ॥

तापान् क्षिपन् प्रसविता सुमनो गणानां
प्रच्छाय शीतळ तलः प्रदिशन् फलानि।
त्वत्सङ्गमात् भवति माधवि लब्धं पोषः
शाखा शतैरधिगतो हरि चन्दनोऽसौ॥ ७ ॥

स्मेरेण वर्धित रसस्य मुखेन्दुना ते
निस्पन्दतां विजहतो निजया प्रकृत्या।
विश्रान्ति भूमिरसि तत्त्वं तरङ्गं पङ्कः
वेलेव विष्णु जलधेरपृथग्भवन्ती॥ ८ ॥

स्वाभाविके वसुमति श्रुतिभिर्विभाव्ये
पत्युर्महिम्नि भवतीं प्रतिपन्न वासाम्।
शङ्के विमान वहन प्रतिमा समानाः
स्तम्बेरम प्रभृतयोऽपि वहन्ति सत्त्वाः॥ ९ ॥

संभावयन् मधुरिपुः प्रणयानुरोधात्
वक्षःस्थलेन वरुणालय राजकन्याम्।
विश्वंभरे बहुमुख प्रतिपन्न भोगः
शेषात्मना तु भवतीं शिरसा दधाति॥ १० ॥

क्रीडा वराह दयिते कृतिनः क्षितीन्द्राः
संक्रन्दनस्तदितरेऽपि दिशामधीशाः।
आमोदयन्ति भुवनान्यक्षिकाश्रितानाम्
अम्ब त्वदङ्गि रजसां परिणाम भेदैः॥ ११ ॥

भूतेषु यत् त्वदभिमान विशेष पात्रं
पोषं तदेव भजतीति विभावयन्तः।

भूतं प्रभूतगुण पञ्चकमाद्यमेतत्
प्रायो निर्दर्शनतया प्रतिपादयन्ति ॥ १२ ॥

कान्तस्तवैष करुणा जलधिः प्रजानाम्
आज्ञातिलङ्घन वशादुपजात रोषः ।
अह्नाय विश्व जननि क्षमया भवत्या
सर्वावगाहन सहामुपयात्यवस्थाम् ॥ १३ ॥

आश्वासनाय जगतां पुरुषे परस्मिन्
आपन्न रक्षण दशामभिनेतुकामे ।
अन्तर्हितेतर गुणादबला स्वभावात्
औदन्वते पयसि मज्जनमन्यनैषीः ॥ १४ ॥

पूर्वं वराह वपुषा पुरुषोत्तमेन
प्रीतेन भोगि सदने समुदीक्षितायाः ।
पादाहताः प्रक्षय वारिधयस्तवासन्
उद्धाह मङ्गल विधेरुचिता मृदङ्गाः ॥ १५ ॥

व्योमातिलङ्घनि विभोः प्रक्षयाम्बु राशौ
वेशन्त लेश इव मातुमशक्य मूर्तेः ।
सद्यः समुद्र वसने सरसैरकार्षीः
आनन्द सागरमपारमपाङ्ग पातैः ॥ १६ ॥

दंष्ट्रा विदारित महासुर शोणिताङ्कैः
अङ्गैः प्रियस्तव दधे परिरम्भ लीलाम् ।
सा ते पयोधि जल केक्षि समुत्थितायाः
सैरन्ध्रिकेव विदधे नवमङ्गरागम् ॥ १७ ॥

अन्योन्य संवलन जृमित तूर्य घोषैः
संवर्त सिन्धु सलिलैर्विहिताभिषेका ।
एकातपत्रयसि विश्वमिदं गुणैः स्वैः
अध्यास्य भर्तुरधिकोन्नतमंस पीठम् ॥ १८ ॥

भर्तुस्तमाल रुचिरे भुज मध्य भागे
 पर्याय मौक्तिकवती पृष्ठतैः पयोधेः।
 तापानुबन्ध शमनी जगतां त्रयाणां
 तारापथे स्फुरसि तारकिता निषेव॥ १९ ॥

आसक्त वासव शरासन पल्लवैस्त्वां
 संवृद्धये शुभ तटिङ्गुण जाल रम्यैः।
 देवेश दिव्य महिंद्रं धृतं सिन्धु तोयैः
 जीमूत रत्न कलशैरभिषिञ्चति द्यौः॥ २० ॥

आविर्मदैरमर दन्तिभिरुह्यमानां
 रत्नाकरेण रुचिरां रशना गुणेन।
 मातस्त्रिलोक जननीं वन मालिनीं त्वां
 माया वराह महिषीमवयन्ति सन्तः॥ २१ ॥

निष्कण्टक प्रशाम योग निषेवणीयां
 छाया विशेष परिभूतसमस्त तापाम्।
 स्वर्गापवर्गसरणिं भवतीमुशन्ति
 स्वच्छन्द सूकरवधूमवधूत पङ्काम्॥ २२ ॥

गण्डोज्जवलां गहन कुन्तल दर्शनीयां
 शैलस्तनीं तरळ निर्झर लम्ब हाराम्।
 श्यामां स्वतस्त्रियुग सूकर गेहिनि त्वं
 व्यक्तिं समुद्र वसनामुभयीं बिभर्षि॥ २३ ॥

निःसंशयैर्निर्गम सीमनि विष्णुपत्नि
 प्रख्यापितं भृगु मुखैर्मुनिभिः प्रतीतैः।
 पश्यन्त्यनन्य पर धी रस संस्कृतेन
 सन्तः समाधि नयनेन तवानुभावम्॥ २४ ॥

संचोदिता करुणया चतुरः पुमर्थान्
 व्यातन्वती विविध मन्त्र गणोपगीता।

संचिन्त्यसे वसुमति स्थिर भक्ति बन्धैः
अन्तर्बहिश्च बहुधा प्रणिधान दक्षैः ॥ २५ ॥

क्रीडा गृहीत कमलादि विशेष चिह्नां
विश्राणिताभय वरां वसुधे सभूतिम्।
दौर्गत्य दुर्विष विनाश सुधा नदीं त्वां
संचिन्तयन् हि लभते धनदाधिकारम् ॥ २६ ॥

उद्गेल कल्मष परम्परितादमर्षात्
उत्तंसितेन हरिमञ्जलिनाऽप्यधृष्यम्।
आकस्मिकोऽयमधिगम्ययति प्रजानाम्
अम्ब त्वदीय करुणा परिणाम एव ॥ २७ ॥

प्रत्येकमब्द नियुतैरपि दुर्ब्यपोहात्
प्राप्ते विपाकसमये जनितानुतापात्।
नित्यापराध निवहाच्यकितस्य जन्तोः
गन्तुं मुकुन्द चरणौ शरणं क्षमे त्वम् ॥ २८ ॥

त्राणाभिसंधिसुभगेऽपि सदा मुकुन्दे
संसार तन्त्र वहनेन विळम्बमाने।
रक्षा विधौ तनुभृतामनघानुकम्पा
मातः स्वयं वितनुषे महतीमपेक्षाम् ॥ २९ ॥

धर्म द्रूहं सकल दुष्कृति सार्वभौमम्
आत्मानभिज्ञमनुतापलवोज्ज्ञेतं माम्।
वैतान सूकरपतेश्वरणारविन्दे
सर्वसहे ननु समर्पयितुं क्षमा त्वम् ॥ ३० ॥

ताप त्रयीं निरवधिं भवती दयाद्र्द्वाः
संसार धर्म जनितां सपदि क्षिपन्तः।
मातर्मजन्तु मधुरामृत वर्ष मैत्रीं
माया वराह दयिते मयि ते कटाक्षाः ॥ ३१ ॥

पत्युर्दक्षिण पाणि पङ्कज पुटे विन्यस्त पादाम्बुजा
वामं पञ्चग सार्वमौम सदृशं पर्यङ्गयन्ती भुजम्।
पोत्र स्पर्श लसत्कपोल फलका फुल्लारविन्देक्षणा
सा मे पुष्यतु मङ्गळान्यनुदिनं सर्वाणि सर्वसहा॥ ३२ ॥

अस्येशाना जगत इति या श्रूयते विष्णुपन्नी
तस्याः स्तोत्रं विरचितमिदं वेङ्कटेशेन भक्त्या।
श्रद्धा भक्ति प्रचय गुरुणा चेतसा संस्तुवानः
यद्यत् काम्यं सपदि लभते तत्र तत्र प्रतिष्ठाम्॥ ३३ ॥

॥ इति श्रीभूस्तुतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः॥